

В І Д Г У К
офіційного опонента на дисертаційну роботу Вороного Владислава
Олеговича «Удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців
греко-римського стилю 16-17 років на етапі спеціалізованої базової
підготовки», представлену на здобуття наукового ступеня доктора
філософії зі спеціальності: 017 – фізична культура і спорт

Актуальність теми дисертації

Останнім часом спортивні єдиноборства, і зокрема олімпійські види боротьби характеризуються зростанням популярності серед молоді. Цей процес пов'язаний із політикою Міжнародного олімпійського комітету в напрямок підвищення видовищності змагальних сутичок. Аналогічної політики притримується міжнародна федерація спортивної боротьби (United World Wrestling).

Разом із тим, зростання видовищності змагань призводить до інтенсифікації поєдинків борців та високому напруженні фізіологічних систем організму спортсмена. Тому, виникає питання корекції системи підготовки борців із урахуванням сучасних тенденцій зміни правил змагань.

Греко-римська боротьба характеризується особливістю техніко-тактичної підготовки. Головною відмінністю греко-римської боротьби від інших видів єдиноборств є відсутність активних прийомів за допомогою нижніх кінцівок. Усі прийоми в греко-римській боротьби здійснюються за допомогою верхніх кінцівок та тулубу. Виходячи з сучасних тенденцій зміни правил змагань виникає потреба у розвитку спеціальних фізичних властивостей спортсмена борця.

Серед етапів багаторічної підготовки спортсменів, етап спеціалізованої базової підготовки є дуже відповідальним. Адже, етап спеціалізованої базової підготовки забезпечує базу для наступного етапу максимальної реалізації індивідуальних можливостей спортсмена. Одним з основних завдань етапу спеціалізованої базової підготовки є удосконалення спеціальних технічних

навичок та спеціальної фізичної підготовки.

В сучасному спорті вищих досягнень актуальним питанням є індивідуалізації підготовки спортсменів. Саме врахування індивідуальних особливостей спортсмена дає можливість оптимізувати тренувальний процес.

В той же час, аналіз сучасних досліджень характеризує відсутність відповідних підходів щодо удосконалення спеціальної фізичної підготовки із урахуванням індивідуальних стилів веденні поєдинку.

Виходячи з вищезгаданого, виникає питання необхідності дослідження спеціальної фізичної підготовки у кваліфікованих борців греко-римського стилю із урахуванням різних стилів змагальної діяльності.

Таким чином, дисертаційна робота Вороного В.О. «Удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців греко-римського стилю 16-17 років на етапі спеціалізованої базової підготовки» є актуальною.

Актуальність роботи також визначає той факт, що вона виконувалась за тематичним планом наукових досліджень Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту на 2016-2020 рр. за темою: «Теоретико-методичні основи удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності на різних етапах підготовки спортсменів» № держреєстрації 0116U003007.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій з їх критичною оцінкою порівняно з відомими рішеннями.

Дисертація складається зі вступу, аналітичного розділу, методичного розділу, двох розділів результатів досліджень, розділ аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, списку літератури, додатків.

Аналітичний огляд розкриває сучасні тенденції підготовки борців у теорії та практиці. Автором проаналізовано особливості спеціальної фізичної підготовки у греко-римській боротьбі, та особливості підготовки борців греко-римського стилю на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Огляд літератури повністю відповідає суті дисертації, викладений логічно і розкриває питання пов'язані із проблемами прогнозу успішності в спорті та шляхів її можливого вирішення.

Для обґрунтування отриманих результатів автором застосовувалися роботи з теорії і методики спортивного тренування (Л.П. Матвеев, 1999, 2010; В.А. Запорожанов, 2002; В.Н. Платонов, 2013, 2015; Ж.Л. Козіна, 2010), системи спеціальної фізичної підготовки в спортивних єдиноборствах (В. Mirzaei, 2009; Г.В. Данько, 2009; У. Tropin, 2019; В.І. Шандригось, 2020), сучасним технологіям підготовки борців на етапі спеціалізованої базової підготовки (О.И. Камаев, 2012; В.Ф. Бойко, 2013; А.А. Приймаков, 2019), індивідуалізації підготовки спортсменів у боротьбі (Н. Tunnemann, 2013; В.В. Шацьких, 2014; М.В. Латишев, 2019; Ю.А. Радченко, 2019; S. Latyshev, 2020).

Методичний розділ присвячено висвітленню використаних у роботі методик дослідження. Для вирішення поставлених завдань використано адекватні методи дослідження. Автор використовував теоретичний аналіз і узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури, аналіз планів підготовки та щоденників спортсменів, аналіз відеоматеріалів змагальної діяльності борців, педагогічне спостереження, антропометричні методи дослідження, педагогічне тестування, метод експертних оцінок. Було обстежено 30 кваліфікованих борців віком 16-17 років на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Третій розділ присвячено дослідженню рівня підготовленості та особливостям змагальної діяльності борців греко-римського стилю на етапі спеціалізованої базової підготовки. Автором проведено дослідження особливостей змагальної діяльності борців греко-римського стилю із урахуванням радикальних змін правил змагань після 2013 року. Вивчено структуру технічних дій борців в різних вагових категоріях на провідних міжнародних змаганнях. Досліджувалися показники спеціальної фізичної

підготовки та оцінювалась ефективність змагальної діяльності кваліфікованих борців греко-римського стилю. За кореляційним аналізом визначено зв'язок між показниками фізичного розвитку, фізичної підготовленості та змагальної діяльності кваліфікованих борців на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Четвертий розділ присвячено обґрунтуванню програми удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців з урахуванням індивідуального стилю ведення поєдинку на етапі спеціалізованої базової підготовки. Автором розроблено експериментальну програму удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців з урахуванням індивідуального стилю ведення поєдинку. В процесі дослідження автором було проведено експертну оцінку показників технічної підготовленості кваліфікованих борців греко-римського стилю. В результаті оцінки ефективності розробленої програми удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців 16-17 років з урахуванням індивідуального стилю ведення поєдинку було виявлено позитивні зрушення.

П'ятий розділ присвячено аналізу і узагальненню результатів дослідження.

Таким чином, задачі, які поставлені у дисертації виконані у повному обсязі.

Достовірність і новизна отриманих результатів. Загалом, результати досліджень, отримані автором ретельно обґрунтовані і доведена їх достовірність. Висновки дисертаційної роботи в цілому відображають отримані результати і відповідають меті та завданням дослідження.

Практичне значення результатів досліджень. На основі проведеного дослідження та отриманих даних можна створювати відповідні програми для оптимізації тренувального процесу кваліфікованих борців із урахуванням індивідуального стилю ведення поєдинку.

Результати дисертаційної роботи впроваджено в практику навчально-тренувального процесу комунального позашкільного навчального закладу «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа «Динамо» Дніпровської міської ради м. Дніпро, комунального закладу «Дніпропетровський фаховий коледж спорту» Дніпропетровської обласної ради» м. Дніпро, у підготовку збірної команди серед кадетів з греко-римської боротьби Дніпропетровської області, у навчальний процес кафедри боксу, боротьби і важкої атлетики Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту за дисциплінами «Теорія і методика обраного виду спорту (спортивна боротьба)» і ТМ «Боротьба».

Повнота викладення матеріалу дисертації в опублікованих працях і авторефераті. За матеріалами дисертації опубліковано 6 наукових праць, з них 4 статей в спеціалізованих фахових наукових виданнях, рекомендованих МОН України, 1 – у періодичному науковому виданні, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу.

Рекомендації щодо використання результатів дисертації.

Матеріали досліджень можуть бути включені у практику підготовки спортсменів та у лекційні курси закладів середньої та вищої освіти України, які готують спеціалістів галузі фізичної культури і спорту.

Результати дисертаційної роботи доцільно використовувати у навчальних закладах Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України, Академії педагогічних наук України, у спортивно-освітніх закладах.

Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту й оформлення.

Оцінюючи в цілому дисертаційну роботу Вороного В.О. «Удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців греко-римського стилю 16-17

років на етапі спеціалізованої базової підготовки» позитивно, слід зупинитися на ряді положень, що потребують додаткових коментарів.

1. Бажано б було в третьому розділі представити таблиці або діаграми результату кореляційного аналізу між показниками фізичної підготовленості та змагальної діяльності у кваліфікованих борців. Такий підхід дав би можливість покращити візуалізацію результатів дослідження.

2. Серед складових змагальної діяльності та підготовленості спортсменів, що було покладено автором у експериментальну програму удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців відсутній блок психологічної підготовки. Адже саме психологічна підготовка є одним з ключових елементів успішності у змагальній діяльності у борців. Крім того, індивідуально-типологічні психологічні властивості борців є основою індивідуального стилю ведення поєдинку.

3. Не зовсім зрозуміло, як проводилася експертна оцінка автором при визначенні ефективності розробленої експериментальної програми удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців з урахуванням індивідуального стилю ведення поєдинку.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Вороного В.О. «Удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців греко-римського стилю 16-17 років на етапі спеціалізованої базової підготовки», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017-фізична культура і спорт є закінченим комплексним дослідженням, яке значно поглиблює та розширює сучасні уявлення про можливості удосконалення спеціальної фізичної підготовки кваліфікованих борців.

Наукові положення та висновки, сформульовані в дисертації, базуються на достатній кількості експериментальних досліджень, мають науково

обґрунтований характер, логічно пов'язаний з отриманими результатами. Автореферат відображає зміст дисертації.

Висновок. Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням, що має як теоретичне, так і практичне значення, отримані нові науково обґрунтовані результати, відповідає вимогам, передбаченим п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 року, відносно дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, а її автор Вороний Владислав Олегович заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017- фізична культура і спорт.

Завідувач кафедри спортивних єдиноборств
та силових видів спорту
Національного університету
фізичного виховання і спорту України,
доктор біологічних наук,
професор

Г.В. Коробейніков

Підпис Г.В. Коробейнікова засвідчую

Проректор з науково-педагогічної роботи
Національного університету
фізичного виховання і спорту України,
доктор наук з фізичного виховання і спорту,
професор

О.В. Борисова

Підпис гр.

Коробейнікова Г.В.
ЗАСВІДЧУЮ

200_1

